

DE MAN EN DE ZOMERAVOND,

□ □ DOOR JAN VELDMAN □ □

AAN M'N OUDERS.

TOEN de schelle vrouwestem een oogenblik verstilde tot een dof gemor, is de man de huisdeur uitgelopen, waarvoor de avond rust. Over de tegels achter de deurkier schichtte dalende zon rosstrepend.

Nu gaat hij door 't vlakke veld, dat in al z'n wijdte zich spreidt tot de rivier. Onder de koepelende hemel is geen mensch. Maar vanachter 't rivierriet komt de holle roep van een scheepshoorn; hij klinkt als uit een andere wereld van heel ver. Doch eenzaam is de man niet. Want met hem gaat een gedachte, verborgen tusschen de gloeiende klop zijner slapen. Een idee, dat zich versterkt, nu de hersenen opnieuw in zich opnemen het gebeurde van hedenavond. De felle vrouw met de gebiedende vuist op 't bruine tafelzeil. Hij, klein en schuw gekrompen, en met toch in zich die onmetelijk groote gedachte, welke hij uitwerkt, terwijl harde woorden over hem gaan, die in z'n ooren blijven hangen als teruggebotst door de stomme muur achter hem. In de enkele jaren van z'n huwelijk heeft dat plan zich gevormd met een snelheid die 't nu bijna doet verschijnen; doch de geboorte is er nog niet. Gedwarsboomd door de angst. Maar nu gaat ze komen; duidelijk meent de man 't te weten. Een hek verspert de gele grindweg. Een enkele handgreep: het rafelig touw is los. 't Gras schuurt langs z'n laarzen: hij staat in de uitgestrekte wei. Onderwijl pijnigen de hersens zich met haar te zeggen van de scheiding. Is hij ook niet eigenlijk als een grindweg, die vrij wil zijn, doch gestuit wordt door een hek? Maar of die band ook zoo rafelig is en zoo gemakkelijk te verbreken? Z'n hand woelt rusteloos in z'n zak en rammelt de sleutels. Met hoekige strepen steekt z'n arm uit de schaduw, die de zon achter hem gelegd heeft. Het moet nu toch gebeuren. Drie lange jaren heeft hij 't verdragen. Nooit mocht hij eens wat drinken, met vrienden uitgaan. Maar nu is 't gedaan. Nu zal hij spreken, laten voelen wat hij waard is. Z'n woede doet hem stampen op 't weiland. De verbeelding laat hem z'n leven zien nog onderdaniger, nog verdrukker. De klop in z'n hoofd versnelt. Z'n broekzak kraakt om de gespierde vuist. Reeds ziet hij haar voor zich, als verpletterd door z'n woorden. Temidden zijner verbeeldingen verschijnt plots hun eerste zomer in de avondvredige tuin vol bloemengeur; heel even slechts, maar toch ziet hij 't. 't Geheele eerste jaar van hun samenzijn is geweest als die zomeravond. Totdat het langverwachte kind was geboren. Dood. Leeg is geworden hun samenleving. Beiden in blinde tasting naar 't verloren ideaal,